

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXXIV. De purgatione Canonica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS. XXXIV.
DE PURGATIONE CANONICA.

§. I.

Quid sit purgatio in genere, & quotuplex, & à quo indicenda sit purgatio Canonica, & quibus indici possit ac debeat?

Purgatio, prout hîc de ea sermo est, aliud non est, quàm ostensio innocentiae de objecto crimine: duplex autem illa est, vulgaris alia, quæ in sequente titulo reprobatur; alia verò Canonica, à jure Canonico scilicet inventa, & approbata. Indicitur autem hæc purgatio Canonica à iudice competente, ab Episcopo v. g. qui non tantum Clericum, sed in criminibus ad forum Ecclesiasticum pertinentibus, etiam Laicum subditum ad purgationem talem faciendam cogere potest *cap. Nos inter 6. h. t.* ita ut hæc indici etiam possit regularibus utriusque sexûs, si de crimine infamati fuerint, damnari tamen de hoc non possint ob defectum sufficientis probationis *cap. Moniales 3. h. t.* vel si de defectu aliquo, seu impedimento Canonico infamati sint. *cap. Accedens 14. h. t. §. 20.*

§. II.

Quando, siue in quibus casibus indicenda sit purgatio Canonica, vel non?

Indici debet ea, quando quis est publicè v. g. de crimine apud viros honestos,

& graves infamatus (quòd si erim à malevolis tantum orta sit infamia, nec scandalum ullum sit, non indicatur purgatio Canonica) & adfuit, plures quidem, verosimiles præsumptiones, siue semiplena probatio, sufficienter tamen & legitime probari illud non potest. Quòd si enim crimen sit notorium, ita ut celari non possit, vel legitime probatum, non tam Canonica purgatio indicenda est, quæ in tali casu locum non habet, sed sententia punitiva contra talem pronuntianda erit, vel absolvi debebit, si nihil contra eum probatum est. Quòd si tamen in purgatione defecerit, cui purgatio indicta est, imponi debet, & omni beneficio ac officio privari, prout colligitur ex *cap. Condictis 15. h. t.*

§. III.

Quæ sit forma purgationis, siue quomodo ea fieri debeat?

Forma & modus hujus purgationis præscriptus est in *cap. Quarta 5. h. t.* primò scilicet, ut ipse purgandus (si ingenuus & honesta persona sit, vili enim homini vix deferretur purgatio hæc) iuret super Sancta Dei Evangelia, quòd crimen illud, de quo infamatur, non commiserit (saltem eo tempore, de quo est infamia) nec per se, nec per alium, mandando

dando scilicet, consulendo, aut aliter favore, vel auctoritatem tribuendo, nec suo nomine factum, ratum habendo: & quamvis Episcopus, ordinariè jurare non debeat tactis sacris Evangelii, sed sufficiat, si juramenti illi præstandum sit, ut juret præpositis Evangelii coram se, in hoc tamen speciali purgationis casu vult Pontifex, ut juret tangendo Evangelia. Secundò, ut habeat certos compurgatores, viros honestos, qui sint bonæ opinionis, & jurent de credulitate, sive jurent credere se, quòd verum juraverit, qui se Canonice purgare debet, prout paulò post pluribus dicetur.

§. IV.

Quomodo procedendum sit contra infamatum de crimine, negligentem famam suam, sive se purgare ab infamia?

DE hac materia in *cap. Si quis 2. h. t.* & in *cap. Inter sollicitudines 10. eod.* statuitur, ut si quis de crimine (quod permanens & successivum est) infamatus sit, ipse tamen famæ suæ negligens infamiam hanc insuper habeat, Episcopus contra eum inquisitionem instituat, ut de infamia certitudo habeatur, & si desit accusator, ter legitime juxta sanctiones Evangelicas monitum, si se non emendaverit, ab officio suspendat, quo usque se purgaverit ad arbitrium Iudicis, ne populus in eo scandalum patiat. Si verò crimen, de quo infamatur, momentaneum sit, & ex integro jam præterierit, nihil opus est monitionibus præviis, quæ in ordine ad emendationem in tali casu

frustraneæ essent, sed potest Iudex infamato, si legitime constet de infamia, statim indicere purgationem Canonice, in qua si deficiat, tanquam convictus (præsumptivè saltem) condemnari debet.

§. V.

De compurgatorum qualitate, juramento, & numero.

OMnia hæc ex dictis jam colligi possunt: primò scilicet, quòd compurgatores hi debeant esse viri honesti, probatæ vitæ, & qui notitiam illius habent, cujus sunt compurgatores, *cap. Cum dilectus 11. h. t.* (ut ne occasio detur, aut periculum sit perjurii) qui sint vicini, *cap. Cum dilectus 11. h. t.* tolerati ab Ecclesia, neque in judicio propter crimen condemnati, *cap. Constitutus 9. h. t.* ejusdem ordinariè, cum purgando, ordinis, Episcopi scilicet, si sint Episcopi compurgatores, Præbyteri, si pro Præbytero compurgatores sint, Clerici, si pro alio Clerico, &c. vel si hi desint, & haberi, aut admitti non possint, alij etiam, tam viri, quam feminae admitti possint *argum. cap. Cum in juventute. 12. h. t.* & juxta *Glossam in canon. Clerici 32. V. aliqui. dist. 81.* Jurare autem debent hi compurgatores de credulitate, sive quòd credant secundum suam opinionem, & conscientiam, verum dicere eum, qui suam infamiam purgat *cap. de testibus. 13. h. t.* ad cavendum periculum perjurii, si de veritate jurare tenerentur. Ad numerum denique compurgatorum quod attinet, varius ille pro diversis purgationibus fuit, prout jura antiqua ostendunt, nunc

nunc quinque, nunc septem, nunc plures etiam compurgatores adhibendo, hodie numerus hic est arbitrius, secundum Iudicis, qui purgationem indicit, arbitrium destinandus, spectanda qualitate personæ purgantis se, & spectanda qualitate delicti, gravitate infamiae.

§. VI.

De effectu purgationis Canonicae, & poenis deficientis in illa.

Effectus purgationis hujus est, ut ea legitime peracta, absolvat, qui se purgavit a suspensione, si quæ præcessit, & ab infamia criminis, ratione cujus se purgavit, *can. Habet 6. caus. 2. q. 5. & prout sumitur ex cap. Ex tuarum 8. h. t.* ita ut regulariter non possit purgatus iterum accusari de delicto hoc, nisi nova

infamia ejusdem criminis exorta sit, si absens fuisset, non tamen per contumaciam, accusator, quando purgatio habuit, qui plene probare crimen potest, vult crimen illius probare, qui se purgavit videbatur, cum de eodem crimine queri quidem sæpius non possit, illa tamen etiam non debeant remota impunita, præsertim, si per multam reputationis acquisita fuit.

Qui vero in purgatione Canonica deficiit, habetur pro convicto, ut dicitur, & eadem poena Canonica præstat, ac de crimine per legitimam probationem convictus fuisset, *cap. cum 7. q. 1. deficientem h. t. juncta Glossa 7. Provenit cum præsumptio probabilis et violenta orta transeat in violentam, si in illa purgando deficiat.*

TITVLVS XXXV.

DE PURGATIONE VULGARI.

Purgatio vulgaris dicitur illa, quæ à vulgo inventa, vel usu introducta fuit contra formam Canonicam, & à Sacris Canonibus reprobatur, ut quæ magis ex diaboli, quam ex Dei instinctu originem suam accipit: sic à jure Canon. reprobatur purgatio facta per duellum *cap. Cuius 1. h. t.* purgatio facta per iudicium ferri candentis, vel aquæ ferven-

tis, seu calidæ *cap. Dissili 3. h. t. purgatio facta per aquam frigidam, cap. Ex tuarum 8. de purg. Canon. & similes superstitiosæ probationes, quæ in veritate ex purgatione vulgaris non veritas possit, & debeat *cap. Significatio 1. h. t. etiam si ab ea non fuerit appellatum, cum lata sit ex fallacibus & reprobatis probationibus.**

